

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns “Swedbank pensiju ieguldījumu plāns “Dinamika””

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums par 2018. gada 2. ceturksni

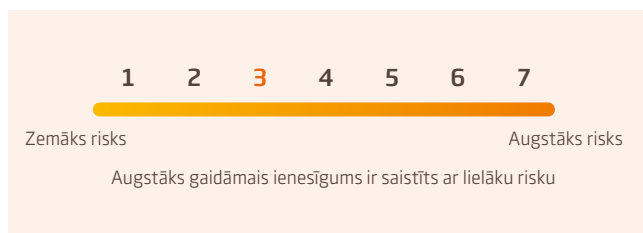
Ieguldījumu politika

Swedbank pensiju ieguldījumu plāna “Dinamika” (Plāna) ieguldījumu politika ir sabalansēta, jo plāna līdzekļi tiek ieguldīti finansu instrumentos ar fiksētu ienākumu un arī kapitāla vērtspapīros. Kapitāla vērtspapīros tiek ieguldīts līdz 50% plāna līdzekļu. Ārvalstu valūtās, izņemot eiro, var ieguldīt ne vairāk kā 30% no plāna līdzekļiem.

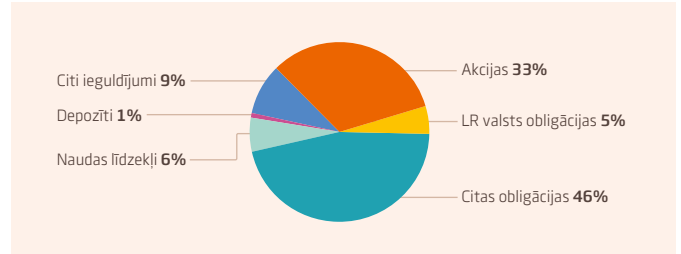
Vispārējās ziņas

Līdzekļu pārvaldītāja nosaukums	“Swedbank Ieguldījumu Pārvaldes Sabiedrība” AS
Juridiskā adrese	Balasta dambis 15, Rīga, LV 1048
Pārvaldnieks	Juris Rumba
Plāna reģistrēšanas gads	2002
Pieteikšanās ieguldījumu plānam	<ul style="list-style-type: none"> ▶ www.latvija.lv vai izmantojot www.swedbank.lv ▶ Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā
Plāna daļas vērtība	
▶ ceturkšņa sākumā	EUR 2,3739345
▶ ceturkšņa beigās	EUR 2,3859425
Plāna līdzekļu kopējais apmērs	
▶ ceturkšņa sākumā	EUR 1 051 506 031
▶ ceturkšņa beigās	EUR 1 095 066 028
Atlīdzība par Plāna pārvaldi	Pastāvīgā komisija 0,64% gadā Mainīgā komisija līdz 0,66% gadā

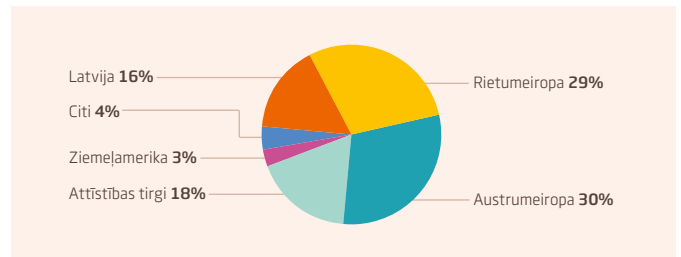
Riska līmenis

Ieguldījumu struktūra

Ieguldījumu ģeogrāfiskais sadalījums

Lielākie ieguldījumi

Līdzekļu pārvaldītāja nosaukums	Valūta	Īpatsvars*
UBS ETF MSCI EMU UCITS akciju fonds	EUR	4,3%
Lyxor FTSE 100 UCITS ETF C-GBP akciju fonds	GBP	4,2%
MSCI EMU INDEX UCITS ETF DR akciju fonds	EUR	3,5%
iShares MSCI EMU UCITS ETF akciju fonds	EUR	3,4%
Rumānijas valdības obligācijas 270419	EUR	3,2%
iShares Core S&P 500 UCITS akciju fonds	EUR	2,8%
Amundi MSCI Emerging Markets akciju fonds	EUR	2,7%
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EUR	2,6%
Lyxor MSCI EMU DR UCITS akciju fonds	EUR	2,4%
Lietuvas valdības obligācijas 200527	EUR	2,3%

* Īpatsvars pret ieguldījumu plāna neto aktīviem pēc stāvokļa pārskata ceturkšņa beigās

Ieguldījumu plāna daļas vērtības dinamika

ieguldījumu plāna ienesīgums

	3 mēn.	6 mēn.	1 gads	2 gadi	3 gadi	NDS**
Pieaugums	0,27%	-0,34%	1,86%	5,94%	5,24%	67,29%
Ienesīgums***				2,93%	1,72%	3,38%

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ienesīgums	4,65%	6,46%	10,52%	3,85%	3,00%	-24,54%	20,84%	10,18%

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ienesīgums	-3,83%	9,79%	3,76%	6,13%	2,76%	2,47%	3,62%

** no fonda darbības sākuma

*** ienesīguma gada procentu likme ir aprēķināta, lietojot ACT/365 metodi

ieguldījumu plāna rezultātu salīdzinājums ar nozares vidējiem

Lai objektīvi novērtētu ieguldījuma ienesīgumu ilgtermiņa uzkrāšanas produktiem (tai skaitā pensiju plāniem), rezultātu salīdzinājumu ieteicams veikt tikai ilgākā laika posmā. Pensiju plāna rezultāta atšķirības no nozares vidējā rezultāta, skaidrojamas ar atšķirībām ieguldījumu struktūrā pa atsevišķiem finanšu aktīvu veidiem, ieguldījumu reģio-

**** Plāni, kas var ieguldīt līdz 50% plāna līdzekļu akcijās

niem un kopējo pensiju plāna riska līmeni. Nozares vidējais svērtais pārskata ceturkšņa pieaugums pārvaldītāju plānos ar aktīvu stratēģiju**** bija 0,82%. Plāna īstenotā ieguldījumu politikas rezultāts 0,51%. Plānos ar aktīvu stratēģiju nozares vidējais svērtais pieaugums pēdējos 12 mēnešos bija 1,15%, bet Plāna pieaugums bija 2,10%.

Pārskata perioda līdzekļu pārvaldīšanas izmaksas

Pastāvīgā komisija pārvaldītājam 1. cet.	EUR	1 496 530
Pastāvīgā komisija turētājbankai 1. cet	EUR	229 198

Pārvaldītājs ir tiesīgs saņemt maksājuma mainīgo daļu, ja tiek sasniegti normatīvajos aktos noteiktie ienesīguma rādītāji. Tās apmērs ir atkarīgs no pārvaldīšanas rezultātiem un tiek ieturēts no gūtās peļņas. Mainīgās komisijas apmēru par kārtējo gadu līdzekļu pārvaldītājs tiesīgs ietur reizi gadā.

Papildus šīm izmaksām no ieguldījumu plāna līdzekļiem tiek segtas tās darījumu izmaksas, kas saistītas ar ieguldījumu plāna darbību un kas tiek attiecinātas uz katru konkrēto darījumu, tajā skaitā brokeru komisijas, komisijas par operācijām ar ieguldījumu plāna norēķinu un vērtspapīru kontiem, komisijas par vērtspapīru norēķinu veikšanu, komisijas par noguldījumu pārskaitījumiem, nodokļu un nodevu maksājumi. Faktiskās izmaksas tiek segtas atbilstoši turētājbankas un citu darījumu partneru noteiktiem cenrāžiem. Tā kā šis darījumu izmaksas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīvu vai finanšu saistību iegādi vai pārdošanu, tās tiek iekļautas finanšu aktīvu un finanšu saistību iegādes vai pārdošanas vērtībā.

Līdzekļu pārvaldītāja vērtējums

Plāna darbību ietekmējošie notikumi 2018. gada 2. ceturkšņa laikā

Aprīlī Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) publicēja pasaules ekonomikas izaugsmes prognozes. Salīdzinājumā ar oktobrī publicēto, SVF 2018. gadam ir paaugstinājis prognozes, paredzot izaugsmi 3,9% apmērā, kas ir par 0,1% augstāk nekā pagājušajā gadā. Prognozes ir uzlabojušās, pateicoties straujākam tautsaimniecības pieaugumam eirozonā, ASV un Ķīnā, nekā iepriekš tika gaidīts. Vienlaikus SVF norāda, ka pasaules attīstītāko valstu ekonomikas izaugsme pārsniedz ilgtermiņa potenciālu un pieauguma temps sāks samazināties aiznākamajā gadā. Turklāt vadošo centrālo banku monetārā politika varētu ātrāk sākt izaugsmes ierobežošanu, nekā šobrīd tiek sagaidīts. Ceturkšņa laikā ASV valdības 10 gadu obligāciju ienesīgums ir pieaudzis par 0,12 procentpunktiem, jūnijā beigās sasniedzot 2,86% gadā. Tajā pašā laikā eiro procentu likmes raksturojošā etalona Vācijas valdības 10 gadu obligācijām ienesīgums trīs mēnešu laikā ir saglabājies zemls un samazinājies par 0,2 procentpunktiem līdz 0,3% gadā. Likmju starpības pieaugumu var skaidrot ne tikai ar atšķirīgām ASV un Eiropas Centrālo banku monetārajām politikām, bet zināmā mērā arī ar nedienu pašā eirozonā. Latvijas valdības 2026. gada obligācijas ienesīgums nesekoja Vācijas valdības vērtspapīru ienesīguma kritumam un pieauga no 0,78% līdz 0,88%.

Pēc martā notikušajām Itālijas parlamenta vēlēšanām, kurās lielāko mandātu skaitu ieguva populistiski noskaņotā "Piecu zvaigžņu kustība", eirozonas trešajā lielākajā ekonomikā vairākus mēnešus neizdevās izveidot valdību. Rezultātā Itālijas valdības 10 gadu obligāciju ienesīguma likme maijā beigās strauji pārsniedza 3% gadā (ceturkšņa laikā pieaugot par nepilnu 1 procentpunktu līdz 2,68% gadā). Investoros tas radīja pastiprinātu vēlmi atbrīvoties arī no citām augstāka riska obligācijām, to vietā iegādājoties augstas kvalitātes valstu parāda vērtspapīrus. Ceturksnis iezīmējis ar tirdzniecības karu saasināšanos. Vispirms ASV paziņoja par paaugstinātu tarifu piemērošanu tēraudu un alumīnija importam. Atbildot uz ASV tarifu piemērošanu, Eiropas Savienība solīja paaugstināt tarifus ASV ražotajām precēm, piemēram, džinsa apģērbam un motocikliem. Savukārt Ķīna, atbildot uz ASV tarifu ieviešanu, nolēma samazināt juaņas (yuan) vērtību, un jūnijā Ķīnas nacionālās valūtas vērtība pret ASV dolāru nokrita par 3%. Šobrīd ir grūti prognozēt ASV prezidenta D. Trampa nākamos soļus un situācijas attīstību, taču, kā rāda pieredze, tirdzniecības karu rezultātā cieš visas iesaistītās puses.

ECB padomes sanāksmē, kas 14. jūnijā notika Rīgā, tika paziņots par aktīvu iepirkumu programmas pārtraukšanu. No 2018. gada septembra līdz 2018. gada decembra beigām aktīvu pirkšanas apjomu samazinās uz pusi līdz 15 miljardiem eiro mēnesī, bet no nākamā gada vērtspapīru iegādes pārtrauks vispār. Šāds lēmums liecina, ka eirozonas ekonomikas izaugsme ir pietiekama, lai ECB turpinātu samazināt tās stimulējošos pasākumus. ASV Centrālā banka jūnijā bez pārsteigumiem turpināja iesākt procentu likmju paaugstināšanas programmu un palielināja dolāra bāzes procentu likmi līdz 1,75–2,0% intervālam. Prognozēts, ka ASV Centrālā banka turpinās celt likmi arī katrā nākamajā šī gada ceturksnī. Ceturkšņa laikā eiro vērtība samazinājās attiecībā pret dolāru par 5,2%, sasniedzot 1,17 USD/EUR līmeni. Galvenie iemesli eiro vērtības samazinājumam ir saistīti ar politiskajām problēmām Itālijā, kā arī ASV un Eiropas tirdzniecības kariem.

Ceturkšņa laikā Bloomberg Barclays vidēja termiņa indekss ieguldījumiem eirozonas valdību obligācijās samazinājās par 0,75%, bet Bloomberg Barclays vidēja termiņa indekss investīciju kategorijas uzņēmumiem samazinājās par 0,11%. Savukārt kopējais Bloomberg Barclays Euro Aggregate indekss samazinājās par 0,47%. Valdības indeksa samazināšanos ietekmēja Itālijas valdības obligāciju cenu kritums un to samērā lielais īpatsvars indeksā. Pastāvot bažām investoru vidū, aktīviem ar izteiktu kredītrisku klājās sliktāk un spekulatīvās kategorijas obligāciju indekss samazinājās par 1%, bet attīstības valstu eiro vērtspapīru indeksa vērtība nokritās par 4,28%.

2018. gada 2. ceturksnī globālā akciju tirgus sniegums bija neviennozīmīgs – vadošie attīstītāko valstu akciju tirgus indeksi ceturksnī uzrādīja pozitīvu, turpretim attīstības valstu akciju indeksi samazinājās. Kopumā ceturksnī raksturoja investoru riska apetītes atgrie-

šanās pēc lielajām cenu svārstībām 1. ceturksnī, kas atspoguļojās attīstīto valstu cenās. Savukārt attīstības valstu indekss vājais sniegums ir skaidrojams ar investoru bažām par attīstības valstu valdību un uzņēmumu spēju apkalpot savus aizņēmumus, pieaugot ASV dolāra vērtībai, jo sevišķi dolāra procentu likmēm. ASV dolāra likmju pieaugums gan lielā mērā neietekmē attīstītās valstis, jo tajās uzņēmumi lielākoties aizņemas vietējā valūtā. Ceturkšņa laikā eirozonas akciju tirgus indekss pieauga par 2,5%, bet ASV akciju tirgus eiro izteiksmē pieauga par 8,8%. Japānas akciju tirgus EUR izteiksmē pieauga par 3,1%. Attīstības valstu akciju tirgus bija vērojams kritums par 2,99% eiro izteiksmē, ko veicināja iepriekš minētā dolāra stiprināšanās. Ceturkšņa laikā eiro izteiksmē bija vērojams spēcīgs kritums Latīņamerikas tirgos (-13,4%), turpretim salīdzinoši neliels vērtības samazinājums Āzijā (-0,25%).

Ceturkšņa laikā naftas cenas būtiski pieauga, jūnijā beigās Brent naftas cenai sasniedzot 79 ASV dolārus par barelu.

Plāna ieguldījumu nākotnes vērtējums

2018. gadā Plāna aktīvu pieauguma tempu noteiks ieguldījumu rezultāti un veiktās iemaksas pensiju 2. līmeņa kapitālā, kas ir 6% apmērā no bruto algas.

Ņemot vērā Plāna ieguldījumu īpatsvaru akciju tirgos un akciju tirgu vēsturisko svārstīgumu, Plāna ieguldījumu rezultātus būtiski ietekmē gan politiskie pavērsieni, gan makroekonomiskās tendences. Akcijās vidēji plānots ieguldīt 20–50% no Plāna aktīviem, nodrošinot augstu diversifikāciju gan starp ģeogrāfiskajiem reģioniem, gan dažādām tautsaimniecības nozarēm. Savukārt obligāciju tirgū turpinās ievērot salīdzinoši konservatīvu procentlikmju risku, ieguldot īsa un vidēja termiņa obligācijās un rūpīgi izvērtējot uzņēmumu kredītriska profilu. Plāna līdzekļi tiks ieguldīti gan valdību un uzņēmumu obligācijās, gan arī obligāciju ieguldījumu fondos. Izvērtējot obligāciju ienesīguma līmeņus, variēsīm ar dažādu emitentu un dažādu termiņu obligācijām.

Ceturkšņa laikā veicām vairākas taktiskas izmaiņas obligāciju portfeli, pārdojot obligācijas, kuru ienesīguma potenciāls un riska/atdeves pievilcīgums ir samazinājies, to vietā iegādājoties citas obligācijas ar labāku riska/atdeves potenciālu. Tāpat šajā laikā variējām ar reģionālo akciju ieguldījumu īpatsvaru, samazinot ieguldījumu attīstības valstīs un palielinot attīstītajā Eiropā. Kopumā akciju īpatsvars tika nedaudz palielināts, kas ir pozitīvi ietekmējis plāna daļas dinamiku, pieaugot pasaules vadošajiem akciju tirgus indeksiem. Nākamajā ceturksnī pievērsīsim uzmanību uzņēmumu finanšu rādītājiem un to izaugsmes dinamikai.

Lai gan Centrālās bankas kā ASV, tā Eiropā ir ieskicējušas ilgtermiņa procentu likmju tendences, veicot izmaiņas monetārajā politikā, globālā ekonomiskā izaugsme joprojām ir robusta. Vidējā termiņā riski ir saistīti ar finanšu tirgus dalībnieku (jo sevišķi attīstības tirgos) spēju adaptēties augstākām procentu likmēm. Turklāt riski ir saistīti ar ilgstošu izaugsmi demonstrējošo biznesa ciklu attīstītajās valstīs un daudziem ģeopolitiskajiem notikumiem. 2018. gads ir sācies ar lielākām cenu svārstībām finanšu tirgos, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad akciju cenas uzrādīja spēcīgu iesaigumu, pastāvot zemām svārstībām. Iepriekš minētie riski liel mums turpināt būt piesardzīgiem, nepieciešamības gadījumā strauji ieviešot korekcijas līdzekļu izvietojumā. Šie un arī citi iepriekš minētie notikumi var būtiski ietekmēt ekonomikas izaugsmi un centrālo banku procentu likmju tendences.

Mēs turpināsīm ieguldīt pasaules akciju tirgos. Papildus veiksīm galvenokārt tiešos ieguldījumus dažādu ģeogrāfiski diversificētu emitentu obligācijās, izvairoties no izmaksām, kas saistītas ar obligāciju indeksu fondu iegādi. Pārvaldnieks veiks ieguldījumus saskaņā ar labāko praksi aktivējās un pasīvajās pārvaldīšanas stratēģijās, t. sk. veicot arī ieguldījumus finanšu aktīvos, kuri nav iekļauti kādā indeksā (sākotnējās obligāciju izsoles, ieguldījumi uzņēmumos Baltijā), tādējādi izmantojot izdevīgas ieguldīšanas iespējas. Jāņem vērā, ka pensiju plāni saņem pilnu pārvaldīšanas komisijas atmaksu, ja tiek ieguldīts kādā no Swedbank Grupas fondiem. Mēs sekosim līdzi notikumiem finanšu tirgos, veicot nepieciešamās taktiskās vai stratēģiskās izmaiņas ieguldījumu struktūrā, pēc vajadzības variējot ar akciju īpatsvaru un kopējo procentlikmju riska līmeni.